

**Egyre nagyobb hatalomra tesz szert a BRICS - Aggódhat a Nyugat?
A BRICS tagjainak száma idén megduplázódik, miután több ország is csatlakozik hozzá. Mindez növeli a BRICS befolyását az Egyesült Államok által dominált világban.**

A feltörekvő országokat tömörítő BRICS szlogenből egy multilaterális hitelezőt irányító, fontos fórummá vált: a korábban Brazíliát, Oroszországot, Indiát, Kínát és Dél-Afrikát magában foglaló országcsoporthoz célja a tagok gazdasági és geopolitikai érdekeinek összehangolása és elősegítése. A BRICS kifejezést 2001-ben Jim O'Neill közgazdász alkotta meg, majd Dél-Afrika 2010-es csatlakozásával kialakult a ma is használatos kifejezés.

A tagországok vezetői, valamint a külügyminiszterek is évente kétszer találkoznak ebben a keretben. Habár a csoport nem az Egyesült Államok vezette Nyugattal szemben határozza meg magát, a szervezetet sokan mégis az arra adott válasznak tartják. Hat ország – Argentína, Szaúd-Arábia, Irán, Egyiptom, Etiópia és az Egyesült Arab Emírségek – kapott meghívást, hogy csatlakozzanak a szövetséghez.

Végül Argentína nem fogadta el a meghívást, mivel tavaly az argentin elnökválasztáson a jobboldali-libertáriánus Javier Milei aratott győzelmet. A közgazdász végzettségű Milei a minimális kormányzati beavatkozás mellett kardoskodik, a jegybank megszüntetését ígérte, és azt javasolta, hogy a nemzeti valutát dollárral váltsák fel. Már akkor hangoztatta, hogy a politikai nézeteltérések miatt nem hajlandó a kapcsolatok bővítésére Brazíliával, Oroszországgal és Kínával.

A politikus helyette azt ígérte, hogy szorosabbra fűzi hazája kapcsolatait az Egyesült Államokkal. Szaúd-Arábia kezdetben közölte, hogy elfogadja az invitációt, de a sivatagi királyság azóta sem lépett be az ország csoportba. A közel-keleti ország fontolgatja a csatlakozást, míg a többi állam – Irán, Egyiptom, Etiópia és az Egyesült Arab Emírségek – elfogadta a meghívást, így a BRICS tagjainak száma idén megduplázódott.

Miért jelentős a BRICS?

Irán és az Egyesült Arab Emírségek csatlakozása révén megnőtt az országcsoporthoz befolyása a Perzsa-öböl felett. Eddig az Egyesült Államok kezekedett a globális olaj- és gázkereskedelem legjelentősebb útvonalának a védelméért, most viszont részben a bővülő szövetség ellenőrzése alá került. Szaúd-Arábia csatlakozásával a BRICS beltengerévé válhatna a Perzsa-öböl.

Sőt, az Atlanti- és az Indiai-óceán közötti átjárást lehetővé tévő Vörös-tenger és az annak északi irányból történő megközelítését szolgáló Szezi-csatorna fölött Egyiptom miatt szintén erősödött az együttműködési fórum befolyása. Argentína belépésével pedig Dél-Amerika nagyobb része szintén a BRICS felségterületévé vált volna, ám Mileinek köszönhetően ez egyelőre elmaradt.

A BRICS 2015-ben alapította meg az Új Fejlesztési Bankot (NDB), ami egy multilaterális pénzügyi intézmény, amely az IMF és Világbank versenytársának számít(ana). Az NDB 33 milliárd dollárnyi hitelt hagyott jóvá, főként vízügyi, közlekedési és egyéb infrastrukturális projektekre. Dél-Afrika 2020-ban például egymilliárd dollárt kölcsönt vett fel a koronavírus-járvány miatt.

Összehasonlításképpen: a Világbank a 2023-as pénzügyi évben 72,8 milliárd dollárt vállalt a partnerországoknak. Az ország csoport működését egyelőre nem zavarta meg az orosz–ukrán háború, bár a szankciók miatt az Új Fejlesztési Bank nem kölcsönöz Oroszországnak és nem finanszírozza az orosz projekteket.

VG/Hornyák Szabolcs